

RAVNATELJ I RADNI ODNOSI

Kompetencije ravnatelja i izazovi vođenja srednjoškolske ustanove

Zadar, 12. ožujka 2024

mr. sc. Marijan Bitanga

SREDNJOŠKOLSKE USTANOVE

Normativni okvir uloge i položaja ravnatelja:

1. Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi („Narodne novine” broj 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 05/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18, 98/19, 64/20, 151/22, 156/23)
 - Što ne valja (prima facie)?
 - Normativni optimizam kao uvertira praktičnog ludizma

RAVNATELJ

2. Zakon u ustanovama („Narodne novine” broj 76/93, 29/97, 47/99, 35/08, 127/19, 151/22)

- lex specialis derogat legi generali

3. Pravo Europske unije - *acquis communautaire* (prvenstveno uredbe i direktive kao izvori tzv. sekundarnog prava Europske unije) aktualni ZOOOSR je transponirao 3 direktive (obrazovanje djece radnika migranata, status državljana tzv. trećih zemalja...)

RAVNATELJ

4. Zakon o radu („Narodne novine” broj 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 64/23)

5. Svi drugi zakoni i/ili podzakonski akti koji u određenoj situaciji mogu doći u primjenu (Kazneni zakon – „Narodne novine” broj 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 114/23; Zakon o provedbi Opće uredbe o zaštiti osobnih podataka – „Narodne novine” broj 42/18; Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji – „Narodne novine” broj 121/17, 98/19, 84/21, 156/23)

RAVNATELJ

- ZoU ravnatelja definira kao „voditelja ustanove”, ZOOOSŠ kao „poslovodnog i stručnog voditelj školske ustanove”
- Odgovornost ravnatelja za zakonitost rada i stručni rad školske ustanove

RAVNATELJ

Nadležnosti ravnatelja po čl.37. ZoU:

- a. organizira i vodi rad i poslovanje ustanove,
- b. predstavlja i zastupa ustanovu
- c. poduzima sve pravne radnje u ime i za račun ustanove
- d. zastupa ustanovu u svim postupcima pred sudovima i ovlaštenim javnopravnim tijelima
- e. odgovara za zakonitost rada ustanove

RAVNATELJ

Nadležnosti ravnatelja po čl.125.st.3. ZOOOSŠ:

- a. predlaže školskom odboru godišnji plan i program rada
- b. Predlaže školskom odboru statut i druge opće akte
- c. Predlaže školskom odboruu financijski plan te polugodišnji i godišnji obračun
- d. Odlučuje o zasnivanju i prestanku radnog odnosa sukladno čl.114. ZOOOSŠ

RAVNATELJ

- e. Provodi odluke stručni tijela i školskog odbora
- f. Posjećuje nastavu, analizira rad nastavnika i stručnih suradnika, osigurava njihovo stručno osposobljavanje i usavršavanje
- g. Planira rad, saziva i vodi sjednice nastavničkog vijeća
- h. Predlaže školski kurikulum u suradnji sa nastavničkim vijećem

RAVNATELJ

- i. poduzima mjere zbog neizvršavanja poslova ili zbog neispunjavanja obveza iz radnog odnosa
- j. brine se o sigurnosti te o pravima i interesima učenika i radnika školske ustanove
- k. odgovara za sigurnost učenika, nastavnika, stručnih suradnika i ostalih radnika
- l. surađuje sa učenicima i roditeljima
- m. Suraduje s osnivačem, tijelima državne uprave, ustanovama i drugim tijelima
- n. Nadzire pravodobno i točno unošenje podataka u elektronsku maticu

RAVNATELJ

Normativni zahtjevi prema ravnateljima:

- stručne naravi,
- pravne naravi
- financijske naravi

- Odgovara li struktura navedenih zahtjeva aktualnom organizacijskom okviru u srednjim školama?

RAVNATELJ

- Uvjeti za imenovanje ravnatelja:
 - a.) nužni
- završen odgovarajući studij i položen stručni ispit
- izostanak osude i vođenja kaznenog postupka za kaznena djela iz kataloga u čl. 106. ZOOOSŠ
- odgovarajuće radno iskustvo

RAVNATELJ

b.) dodatne kompetencije

- poznavanje stranog jezika
- osnovne digitalne vještine
- iskustvo rada na projektima

RAVNATELJ

- Imenovanje (komparativni uzorak):

a.) liječnik

„... je zdravstveni radnik sa završenim medicinskim fakultetom i stečenim nazivom doktor medicine” – čl. 2. st.1. Zakona o liječništvu („Narodne novine” broj 121/03...)

b.) novinar

„...je fizička osoba koja se bavi prikupljanjem, obradom, oblikovanjem ili razvrstavanjem informacija za objavu putem medija, te je zaposlena kod nakladnika na temelju ugovora o radu ili obavlja novinarsku djelatnost kao samostalno zanimanje, u skladu sa zakonom („Narodne novine” broj 59/04...)

RAVNATELJ

- „Odgovara za sigurnost učenika, učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i radnika školske ustanove” (čl.125. st.2.al.11. ZOOOSŠ)...
- u uvjetima kada:
 - a. „Učenik koji je pao s prvog kata ima teške ozljede...”, veljača 2024.
 - b. „...učenik srednje škole napao nožem nekoliko svojih kolega...”, veljača 2024.
 - c. „...učenik teško ozlijedio drugog prvašića...”, rujan 2009.

RAVNATELJ

- U isto vrijeme...

a.) 2022. prijavljeno DORH-u 1055 maloljetnih počinitelja kaznenih (ne prekršajnih!) djela – rast od 5,5% u odnosu na 2021

b.) dominiraju kaznena djela protiv imovine, no, slijede ih kaznena djela protiv života i tijela

RAVNATELJ

- Moguće društvene reakcije:

<https://youtu.be/nwOtTEvapUI?si=EpJtP5rhPGKwKUW>

RAVNATELJ

- *Moguće posljedice grešaka u vođenju škole:*
 - a.) građansko-pravna odgovornost (naknada štete)
 - b.) kaznena odgovornost
 - c.) prekršajna odgovornost

RAVNATELJ

- Bez kvalitetnog obrazovanja i odgovarajuće valorizacije uloge i položaja ravnatelja u istom, društvo se odriče bolje budućnosti
- „The past was erased, a rasure was forgotten, the lie became the truth” (George Orwell, 1984)
- Dignitet države i društva zrcali se u dignitetu učitelja, nastavnika i ravnatelja

RAVNATELJ

Hvala na sudjelovanju i pozornosti!